

Nasjonalparkstyret
for Reinheimen

Postadresse
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

Besøksadresse
Norsk Fjellsenter,
Brubakken 2, 2686 Lom
Norsk Tindesenter
Havnegata 2, 6300 Åndalsnes

Kontakt
Sentralbord: +47 61 26 60 00
Direkte: +47 61 26 62 05
fminpost@statsforvalteren.no
<http://www.nasjonalparkstyre.no/reinheimen>

Statens vegvesen

Saksbehandler Mari Melbø Rødstøl

Vår ref. 2021/2256-2 432.2

Dykker ref.

Dato 08.03.2021

Delegert sak - Dispensasjon - Reinheimen NP - Trollstigen LVO - motorferdsel - helikopter - Statens vegevesen

Delegert vedtak

Med heimel i naturmangfaldloven § 48, får Statens vegvesen dispensasjon frå verneforskrifta for Trollstigen landskapsvernombordet, for bruk av helikopter til frakt av utstyr og personell og til å montere eit kamera ved Bjarstadfjellet.

Dispensasjon er gjeve med følgjande vilkår:

- Dispensasjonen gjeld for inntil to helikopterlandinger for frakt og henting av utstyr og personell for å montere eit fastmontert kamera.
- Alt materiell som ikkje trengs på staden skal fraktast ut av verneområdet med helikopteret.
- Det skal visast omsyn til dei uberørte naturverdiane og kun borast og settast spor på eit lite eksponerande sted og kun der det er høgst nødvendig.
- Dispensasjon gjeld til 20.04.2021.
- Flyginga skal skje skånsamt av omsyn til dyreliv, naturmiljø og friluftsliv. Ta spesielt omsyn til villrein og rovfugl.
- Utforming og plassering av kamera skal følgje skisser i søknaden.
- Stanga med kamera skal fjernast ila 20.08.2021.

Statens naturoppsyn (SNO) Thomas Rødstøl (tlf.: 915 47 617), skal varslast på SMS dagen før køyring for informasjon om opplegget for transporten.

Køyrebok og dispensasjon skal vere med helikopteret under transporten.

Køyrapport skal sendast nasjonalparkforvaltinga innan 31.12.2020 på følgjande elektroniske skjema:

http://www.nasjonalparkstyre.no/Documents/Reinheimen_dok/Rapportskjema_motorferdsel_Reinheimen.p

Klage

Vedtaket kan klagast inn for Miljødirektoratet av partar i saka eller andre som har rettsleg klageinteresse med ein frist på 3 veker jf. forvaltningslova § 28. Ei eventuell klage skal rettast til Miljødirektoratet, men sendast til Nasjonalparkstyret for Reinheimen.

Nasjonalpark

Reinheimen

Naturreservat

Brettigsmoen

Landskapsvernombordet

Tafjorden-Reindalen, Trollstigen, Romsdalen, Lordalen, Finndalen, Ottadalen

Heimelsgrunnlag

Delegering

I medhald av vedtekter for Reinheimen nasjonalparkstyre punkt 6.2, jf. naturmangfaldlova § 62 andre ledd tredje punktum, har nasjonalparkstyret for Reinheimen i styremøte 14.03.2016, sak 5/16, gjort vedtak om å delegerere handsaming av einskilde saker til nasjonalparkforvaltaren, slik som i denne saka. Vedtaket gjev nasjonalparkforvaltarane i Reinheimen myndighet til å treffen vedtak i saker av kurant karakter.

Med saker av kurant karakter meiner ein følgjande:

- Saker etter dei spesifiserte dispensasjonsføresegner i verneforskriftene om ferdsel og motorferdsel.
- Saker etter andre spesifiserte dispensasjonsføresegner i verneforskriftene og etter naturmangfaldlova § 48 der:
 - a) Det dreier seg om fornying av dispensasjon gjeve av styret eller arbeidsutvalet, og føresetnadene er tilnærma uendra.
 - b) Det føreligg etablert forvaltningspraksis frå saker handsama av styret/AU i tilsvarende sak.
 - c) Forvaltingsplanen gjev eintydige føringer for utfallet.

Dokument i saka:

Søknad frå Halgeir Dahle ved Statens vegvesen på e-post 17.02.2021

Søknaden

I forbindelse med brøyting og åpning av Trollstigvegen er det knyttet usikkerhet og fare til flere skredløp. Ett av de er Byksefonna som løsner fra Ringshornet (rødt i kartet nedenfor). Vi har i dag for dårlig kontroll på skredfaren herfra pga. at vi ikke har fastmonert kamera her og at det er dårlig sikt fra vegen opp i løsneområdet. Vi ønsker å få mer kunnskap om skredområdet for å øke sikkerheten til brøytere og trafikanter. Planen er å sette opp et kamera på motsatt side av dalen som tar bilder hver time og sender de via mobilnettet. Selve kameraet er vist i vedlagte bilde, en 3 liters boks og tilkoblet solcellepanel. Kameraet festes i en medbragt stolpe som festes på en stein/fjelloverflate. Vi må påregne bruk av ekspansjonsbolter i stein/berg for å feste stolpe, men skal gjøre dette så skånsomt som mulig.

Kameraprosjektet er en test om vi får god nytte av kameraet. Kameraet ønskes montert i slutten av mars eller starten av april. Kameraet demonteres sommeren 2021.

I forbindelse med montering av kamera er det nødvendig med landing av helikopter på grunn av at adkomsten til monteringsområdet med ski er bratt og skredutsatt. Tilkomst med ski ansees å være uforsvarlig. Området som kameraet monteres i er innenfor det blå området på vedlagte kart. Demontering gjøres uten bruk av helikopter. Trollstigvegen administreres av Møre og Romsdal fylkeskommune i samarbeid med Statens vegvesen.

Søknaden er vurdert i samsvar med:

- Forskrift om verneplan for Trollstigen landskapsvernområde (Ivo), 24.11.2006.
- Forskrift om verneplan for Reinheimen nasjonalpark (np), 24.11.2006.
- Forvaltningsplan for Reinheimen, mars 2010.
- Naturmangfaldlova, 19.06.2009.

Verneformål – forskrift

Formålet med opprettning av Reinheimen nasjonalpark er først og fremst knytt til naturkvalitetene i området, der leveområdet til villreinstammen i Reinheimen-Breheimen villreinområde står sentralt. Ein tilleggsverdi er at ålmenta skal ha tilgang til naturoppleving gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv i områda med liten grad av teknisk tilrettelegging.

All motorisert ferdsel i verneområdet er forbode, jf. verneforskriftene § 3, pkt. 6.1. Forbodet gjeld og flyging med luftfartøy lågare enn 300 meter over bakken. Føremålet med transporten er ikkje omtalt i verneforskriftene som vernemyndigheita kan gje dispensasjon til og søknaden må derfor behandlast som unntak frå vernevædtaket, jf. § 48 i naturmangfaldlova (NML).

Forvaltningsplan

Motorferdsel er i utgangspunktet forbode og særleg konfliktfylt fordi nasjonalparken og landskapsvernområde skal være skjerma for unødig støy og uro. Transportar skal ha eit klårt nytteføremål.

I forvaltningsplan for Trollstigen landskapsvernområde står det at *søknader om lufttransport skal berre innvilgast ved særlege behov som samla gjev mindre motorferdsel.*

Naturmangfaldlova

§ 48 «dispensasjon frå vernevedtak»:

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

Søknad om dispensasjon etter første ledd skal inneholde nødvendig dokumentasjon om tiltakets virkning på verneverdiene. I dispensasjon etter første ledd skal begrunnelsen for vedtaket vise hvordan forvaltningsmyndigheten har vurdert virkningene som dispensasjonen kan få for verneverdiene, og hvilken vekt det er lagt på dette.»

I tillegg til behandling etter verneforskrift og eventuelle retningsliner i forvaltningsplana må søknaden også vurderast etter naturmangfaldlova, herunder dei miljørettslege prinsipp i §§ 8-12 (kunnskapsgrunnlag, føre-var prinsippet, samlet belastning på økosystemet, kostnader ved miljøforringelse bæres av tiltakshaver samt miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder), jf. § 7.

Presedens

I enkeltsaker som gjeld tiltak, som i denne saka, skal ein vurdere verknaden av presedens ved at andre kan få dispensasjon til liknande tiltak. Dette følgjer ikkje minst krav til likebehandling. Presedensvurdering bør vera så konkret som mogleg, jf. Retningsliner for vurdering av presedens i byggesaker etter naturmangfaldlova § 48, gjeve av KLD, ved brev frå Miljødirektoratet 02.03.2015.

Vurdering

Trollstigen er eit svært attraktivt besøksmål, med ca. 800 000 besökande i sommarsesongen når vegen er open. Trollstigen-Geiranger er den strekninga som inngår i Nasjonale turistvegar som har størst trafikk. Vegen går gjennom eit rasutsatt terreng, både i form av snø og steinsprang.

Statens vegvesen søker no om løyve til helikoptertransport av personell og utstyr for å sette opp eit kamera ved Bjarstadfjellet mellom Trollstigen og Valldal. Med kameraet vil ein kunne følgje med om det er trygt å køyre under Ringshornet, der Byksefonna kjem. Kameraet må setjast opp i eit parti som er i eit rasfarleg terreng, og dei må difor nytte helikopter til dette. Det er ikkje heimel i forskrift for Trollstigen lvo til dette tiltaket, så ein må vurdere om vilkår for behandling etter naturmangfaldlovas § 48 er til stades.

Verneforvaltninga kan gje dispensasjon etter nml § 48 om tiltaket ikkje strir mot vernevedtakets formål, ikkje kan påverke verneverdiane nemneverdig, eller om sikkerheitsomsyn eller omsynet til vesentlege samfunnsinteressar gjer det nødvendeg.

Som vegvesenet skriv er det usikkerheit og fare for snøras ved Byksefonna som går over vegen. I dag er det for dårlig kontroll på skredfaren då dei ikkje har fastmontert kamera og pga dårlig sikt frå vegen opp i lausneområdet. Dette tiltaket vil vere eit sikkerheitsomsyn for liv og helse til brøytarar og trafikantar, og vi kan difor bruke § 48 til å gje dispensasjon for helikoptertransport til Bjarstadfjellet og til å montere eit kamera.

Tiltaket må og vurderast mot naturmangfaldlovas §§ 8-12, jf. § 7.

Det er allment kjent kunnskap at motorferdsel kan virke forstyrrende på dyreliv. I tillegg er støy frå motorferdsel ofte forstyrrende på friluftslivet. Dette er bakgrunnen for å minimere motorferdselen. Kunnskapsgrunnlaget (§ 8) er godt dokumentert gjennom naturbasen. Det er god oversikt over kva som kan påverke landskap, økosystem, naturtypar og artar. Det er ikkje kjende rovfugllokalisator ved dette fjellet og flyginga vil vere eit forbigåande problem. Masta som kameraet skal festes på skal fjernast til sommaren. Det er ikkje nødvendeg å nytte «føre var» prinsippet (§ 9) i dette tilfelte. Etter § 10 «Økosystemtilnærming og samlet belastning», skal eit vedtak vurderast i høve til samla påverknad/forstyrring i verneområdet. Tiltaket er forbigåande og vil ikkje gje ei stor belastning på verneverdiane. § 11 Kostnadene ved miljøforringing skal berast av tiltakshavar: Spørsmålet er vurdert tillikje relevant. § 12 Miljøforsvarlege teknikkar og driftsmetode: Bruk av helikopter er føremålstengmetode for å løyse transportbehovet i dette tilfelte, då det er eit rasfarleg terreng å ta seg til på ski.

Tiltaket er nødvendig med omsyn til sikkerheit i eit samfunnsperspektiv, og vil heller ikkje stride mot vernevedtakets formål eller påverke verneverdiane nemneverdig. Tiltaket vil betre sikkerheit for ei vegstrekning med stor sommartrafikk. Vi ynskjer difor å gi løyve til å sette opp eit kamera og naudsyn helikoptertransport for å gjennomføre dette arbeidet.

Vilkår vil avbøte på eventuelle ulemper for verneverdiane.

Med helsing
Mari Melbø Rødstøl
nasjonalparkforvaltar

Etter våre rutinar er dette brevet godkjent og sendt utan underskrift

Kopi til:

Rauma kommune	Vollan 8A	6300	ÅNDALSNES
Statens naturoppsyn v/Thomas			
Rødstøl			
Statens Naturoppsyn v/Per Olav			
Haugen			
Statsforvaltaren i Møre og Romsdal	Postboks 2520	6404	MOLDE
Statsforvalteren i Innlandet	Postboks 987	2604	LILLEHAMMER
Reinheimen-Breheimen villreinutval			
v/Knut Granum			
Statens vegvesen	Postboks 1010 Nordre Ål	2605	LILLEHAMMER
Kristine Sørlie			